

Ruokakasvatusyhdistys
RUUKKU

Ruokakasvatuksen valtakunnallinen verkosto

1.11.2023

Tänään

- Esittelykierros chatiin
- THL Kouluterveyskysely
- Ravitsemus osana kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä – tilannekuva vuodelta 2022
- Kuulumisia, ajankohtaista

Kouluterveyskysely tiiviisti

- Tuottaa joka toinen vuosi monipuolista seurantatietoa terveydestä ja hyvinvoinnista
  - Perusopetuksen 8. ja 9. luokkien oppilaat, alk. 1996.
  - Perusopetuksen 4. ja 5. luokkien oppilaat, alk. 2017.
  - Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat, alk. 1999.
  - Ammatillisten oppilaitosten 1. ja 2. vuoden opiskelijat, alk. 2008.
- Kokonaistutkimus: kaikilla em. ryhmissä mahdollisuus osallistua (vapaaehtoisista)
- Opettajan ohjaama luokkakysely, oppilaat / opiskelijat vastaavat nimettömästi
- Lomake suomi, ruotsi, englanti, venäjä, pohjois-saame, selkokieli
- Seuranta- ja vertailutieto vahvistaa terveyden edistämisen suunnittelua ja arviointia oppilaitoksissa, kunnissa, hyvinvointialueilla, avi- ja YTA -alueilla.
- Kansalliset tulokset seurantatietona hyvinvointityön kehittämisen, politiikkaohjelmien ja lakien toimeenpanon seurannassa ja arvioinnissa.

Kouluterveyskysely: lapsen tai nuoren kokemus:

Koulu- ja opiskeluasioista

Koulunkäynti ja oppiminen
Kouluyhteisö
Koulun fyysiset työolot
Kouluruokailu
Vaikuttamismahdollisuudet koulussa

Opiskeluhoitopalveluista

Avunsaanti
Kokemus kohtaamisesta
terveystarkastuksessa

Perheolosuhteista

Asuminen (esim. yksi vai kaksi kotia)
Keskusteluyhteys vanhempien kanssa
Perheen taloudellinen tilanne
Oma ja vanhempien syntymämaa

Omasta hyvinvoinnista

Elämään tyytyväisyys ja osallisuus
Koettu terveydentila, kivut ja oireet
Mielen hyvinvointi
Ystävät ja yksinäisyys
Mahdollisuus vaikuttaa

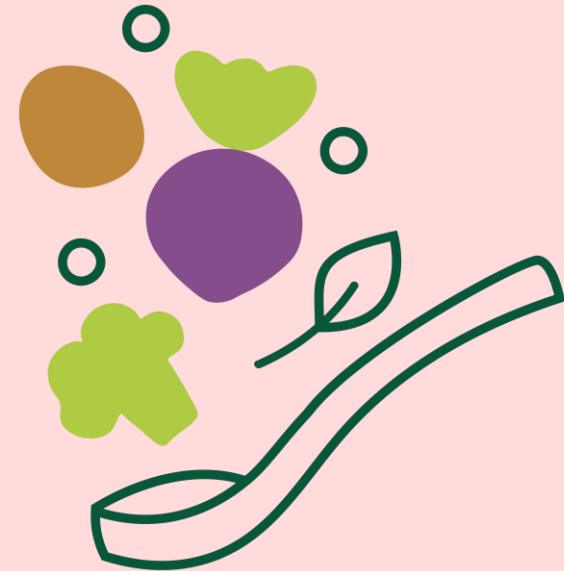
Omista elintavoista

Liikunta, uni, ruokailu
Harrastukset ja vapaa-aika
Päihteidenkäyttö ja riippuvuudet

Turvallisuudesta

Kiusaaminen, väkivalta,
syrjintä ja häirintä, tapaturmat
Luottamus avun saamiseen tarvittaessa

Kouluruokailu ja ruokailutottumukset

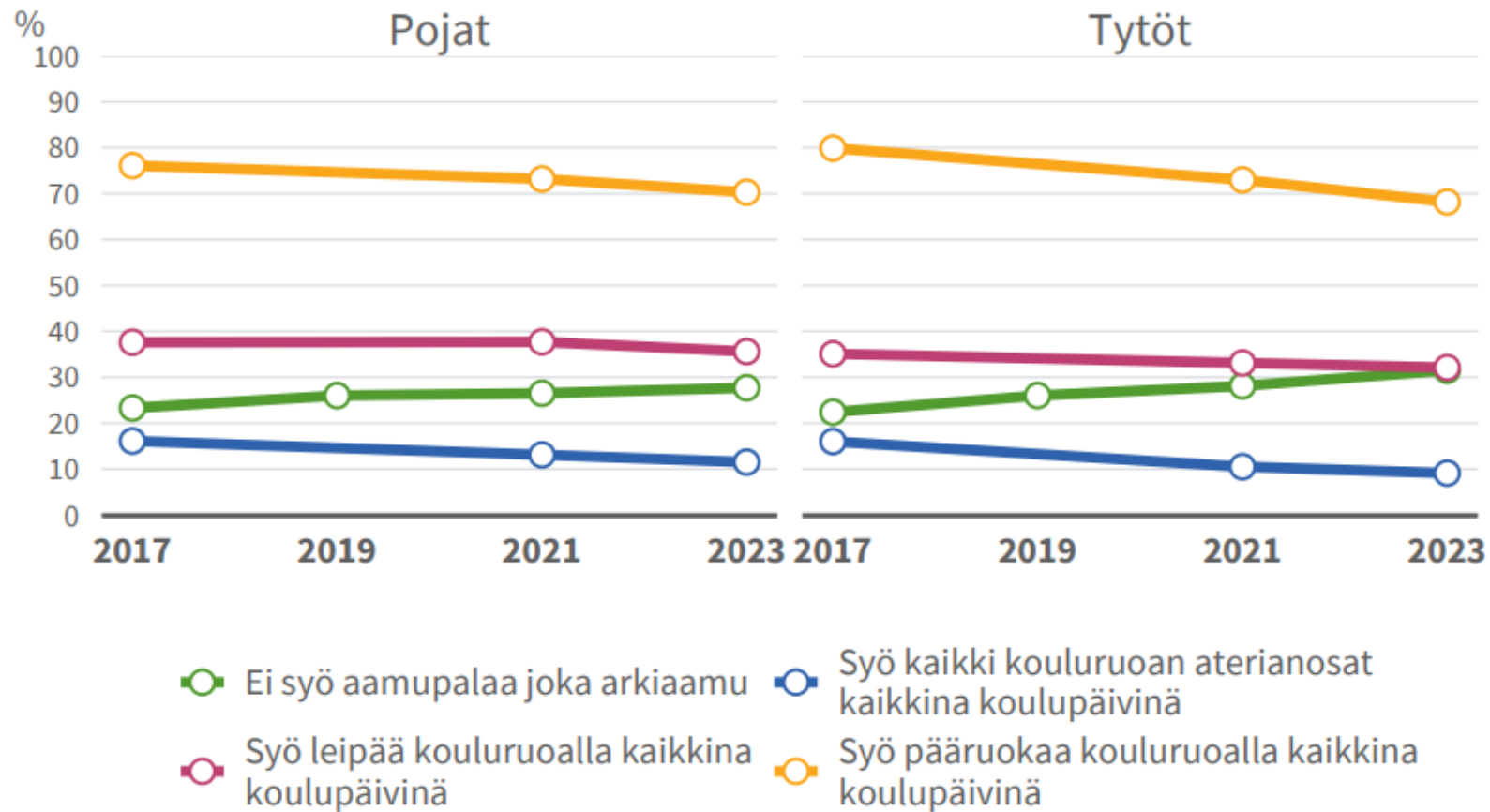

Indikaattori	4.-5.-lk	8.-9.-lk ja toinen aste
Ei syö aamupalaa joka arkipäivä	X	X
Ei syö koululounasta päivittäin		X
Juo maitoa/piimää kouluruualla kaikkina koulupäivinä	X	X
Koululounaan syömiseen on varattu tarpeeksi aikaa	X	X
Aikuisia syö nuorten kanssa ruokasalissa		X
Koululounas on laadultaan hyvää	X	X
Koululounas on maultaan hyvää	X	X
Koululounas tarjotaan sopivaan aikaan	X	X
Koululounasta on tarjolla riittävästi	X	X
Syö kaikki kouluruuan aterianosat kaikkina koulupäivinä	X	X
Syö leipää kouluruualla kaikkina koulupäivinä	X	X
Syö pääruokaa kouluruualla kaikkina koulupäivinä	X	X
Syö salaattia/raastetta kouluruualla --""--	X	X
Syö punaista lihaa päivittäin tai lähes päivittäin		X
Karkkia, suklaata, sokeroitua limsaa/mehua lähes päivittäin käyttävät		X
Juo energiajuomaa lähes päivittäin		X
Juo lehmänmaitoa tai piimää päivittäin tai lähes päivittäin		X
Harvemmin kuin 6 päivänä viikossa kasviksia/hedelmiä ja marjoja syövät nuoret		X

Tulosnäky

- ”Kun hyvinvointialueella tarkastellaan tuloksia, kannattaa hankkia yleiskuva alueen tuloksista tutustumalla THL:n Lasten ja nuorten hyvinvointi -tulosnäky
  - <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/kouluterveyskysely/kouluterveyskyselyn-tulokset>
- 1) tarkastella hyvinvointialueen tuloksia karttanäky
  - 2) tunnistaa alueen vahvuuksia ja kehittämiskohteita
  - 3) vertailla alueita toisiinsa sekä
  - 4) vertailla indikaattoreita toisiinsa.”

Tuloksia

Kuvio 7. Perusopetuksen 4. ja 5. -luokkalaisten aamupalan, kouluruoan ja sen aterianosien syömisen yleisyys 2017–2023 (Lähde: Kouluterveyskysely, THL 2023).

Anni Matikka, Jenni Helenius,
Eetu Ervasti Vanhempien tukea
tarvitaan 4. ja 5. -luokkalaisten
arjessa ja myös terveellisten
elintapojen vahvistamisessa.
Kouluterveyskysely 2023
THL – Tutkimuksesta tiiviisti
47/2023

**Miten olette
hyödyntäneet
tuloksia?**

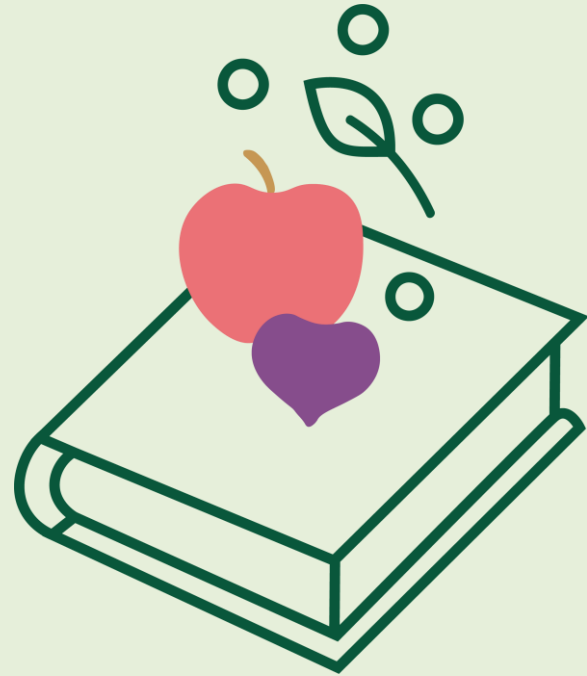
Tulosten hyödyntäminen

- Kunnissa:
  - Yhteyshenkilöllä ohje kirjautumiseen alueensa oppilaitoskohtaisiin tuloksiin → vertailu
  - Kuntakohtaisia tuloksia hyvä käsitellä esim. liikunta-, nuoriso- ja vapaa-ajantoimen kanssa
  - Mikä on tavoitetila lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi?
  - Tulossa: keskustelumalli tulosten käsittelyyn kuntakohtaisen nuorisovaltuuston tai muiden kunnan nuorten kanssa
  - Oppilaitokseen kattava hyödyntämispaketti: oppilaat, henkilöstö, huoltajat
- Hyvinvointialueilla:
  - Keskeisiä tuloksia tulee käsitellä hyvinvointialueella opiskeluhuoltopalveluista vastaavien työntekijöiden ja päättäjien kanssa.
  - Tuloksia hyödynnetään esim. hyvinvointisuunnitelmissa ja -kertomuksissa kuvaamaan hyvinvointia ja opiskeluhuoltopalveluihin osallistumista, saatavuutta sekä tyytyväisyyden kehitystä pitkällä aikavälillä.
  - Tiedottaminen päättäjille ja työntekijöille, jotka työskentelevät opiskeluhuoltopalvelujen yms. parissa

Tulosten hyödyntäminen

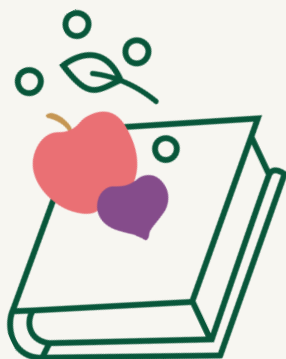
- Vinkit THL:n sivuilla:
  - Oppilaitoksille: <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/kouluterveyskysely/tulosten-hyodyntaminen/tulokset-kayttoon-oppilaitoksessa>
  - Kunnille: <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/kouluterveyskysely/tulosten-hyodyntaminen/tulokset-kayttoon-kunnassa>
  - Hyvinvointialueille: <https://thl.fi/fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/kouluterveyskysely/tulosten-hyodyntaminen/tulokset-kayttoon-hyvinvointialueella>

Ravitseminen osana kuntien hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä

Ajankohtaista

6.-10.11. Ravitsemusviikko:

<https://suomenravitsemustieteenyhdistys.fi/tapahtuma/ravitsemusviikko-2023/>

14.11. Webinaari: Kouluruokaohjelma

<https://mmm.fi/tapahtumat/2023-11-14/webinaari-kouluruokaohjelma>

17.11. Webinar: Promoting Health and Equity in Children of the Nordic region - Focusing on Nordic Nutrition Recommendations 2023, monitoring and weight stigma:

<https://thl.fi/en/web/thlfi-en/research-and-development/research-and-projects/promoting-healthy-weight-in-children-promokids-ending-childhood-obesity-in-the-nordic-countries/how-the-network-operates/promokids-webinar-2023>

24.11. RTY:n Terveysten edistämisen jaoston koulutuspäivä, Jyväskylä

30.11. Suomen ravitsemustieteen yhdistyksen Syysseminaari: Ravitsemussuositukset muuttuvassa maailmassa: <https://suomenravitsemustieteenyhdistys.fi/tapahtuma/syysseminaari-2023/>

Kuulemiin ensi kerralla!

www.ruokakasvatus.fi

www.neuvokasperhe.fi

www.maistuvakoulu.fi

www.nykytila.fi

Ruokakasvatusyhdistys
RUUKKU

SYDÄNLIITTO
Neuvokas perhe

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

